

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 392/2012-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. augusta 2012 predbežne prerokoval sťažnosť M. K., B., M. K., P., a I. K., P., zastúpených advokátom JUDr. V. Š., P., pre namietané porušenie ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd postupom Okresného súdu Nové Zámky v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Ro 290/11 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. K., M. K. a I. K. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. júla 2012 doručená sťažnosť M. K., M. K. a I. K. (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietali porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny

základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) postupom Okresného súdu Nové Zámky (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Ro 290/11.

2. Sťažovatelia v sťažnosti uviedli, že 4. júla 2011 podali na okresnom súde návrh na vydanie platobného rozkazu, ktorým sa domáhali, aby súd zaviazal žalovanú zaplatiť im 2 848 € s prísl. Právny základ žalovaného nároku v sťažnosti všeobecne ozrejmili tak, že malo ísť o „*nevrátenie požičaných finančných prostriedkov*“. Na odôvodnenie sťažnosti uviedli, že „*Priet'ahmi v konaní došlo k situácii, že sme sa dostali do nepriaznivej finančnej situácie vzhľadom na nevrátenie požičaných finančných prostriedkov a nemožnosť vymáhania dlhu v exekučnom konaní.*“.

3. K sťažnosti sťažovatelia pripojili aj odpoveď predsedu okresného súdu na ich sťažnosť na priet'ahy v konaní datovanú 14. decembra 2011, z obsahu ktorej vyplýva: «*Návrh na vydanie platobného rozkazu ste doručili prostredníctvom Vášho právneho zástupcu na tunajší súd 4.7.2011. Vychádzajúc z obsahu návrhu ako aj pripojených dokladov vyšší súdny úradník vybavujúci vec úpravou zo dňa 11.7.2011 uložil vykonať šetrenie ohľadom pobytu odporkyne cez Register obyvateľov, Obecný úrad V. ako aj OO PZ P. Táto úprava bola realizovaná 16.11.2011 s tým, že adresáti žiadosť súdu prevzali 5.12.2011, doposiaľ odpovede súdu doručené neboli. Po prešetrení pobytu odporkyne bude v predmetnej veci vydaný platobný rozkaz, prípadne bude vec bez jeho vydania preradená do registra „C“, kde konajúci sudca, v prípade ak by odporkyňa bola na neznámom mieste, po ustanovení opatrovníka na jej zastupovanie bude môcť konať s týmto opatrovníkom.*» V ďalšom predseda okresného súdu poukázal na množstvo nevybavených a nerozhodnutých vecí v oddelení Ro a taktiež na to, že asistentka senátu bola upozornená, aby úpravy vyššieho súdneho úradníka v budúcnosti vybavovala skôr.

4. V petite sťažnosti sťažovatelia žiadajú, aby ústavný súd nálezom vyslovil, že postupom okresného súdu v uvedenom konaní bolo porušené ich základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, a aby prikázal okresnému súdu vo veci bez priet'ahov a urýchlene konať. Požadovali priznať aj primerané finančné zadosťučinenie vo výške 3 300 € a náhradu trov konania.

Požadované primerané finančné zadost'učinenie odôvodnili tým, že „*Uvedená suma by bola len čiastočnou kompenzáciou nahrádzujúcou škody spôsobené nečinnosťou okresného súdu v súdnom konaní.*“.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o s'ťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie s'ťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie s'ťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov. Rovnako toto právo zaručuje aj čl. 38 ods. 2 listiny.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Cieľom predbežného prerokovania každého návrhu je rozhodnúť o jeho prijatí na ďalšie konanie alebo o jeho odmietnutí, a teda vylúčení z ďalšieho konania pred ústavným súdom zo zákonom ustanovených dôvodov. Pri predbežnom prerokovaní návrhu takto ústavný súd skúmal, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie

konanie. Podľa tohto zákonného ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom štátu nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno preto považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, II. ÚS 98/06, III. ÚS 198/07).

8. Z prílohy k sťažnosti vyplýva, že sťažovatelia podali predsedovi okresného súdu sťažnosť pre prietahy v konaní, ktorú ústavný súd stabilne považuje za vyčerpanie účinného prostriedku nápravy v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, ktorým sťažovatelia poskytnú príslušnému súdu dostatočný priestor na prijatie opatrení na účely nápravy a odstránenia protiprávneho stavu zapríčineného nečinnosťou alebo neefektívnou činnosťou. V okolnostiach prípadu však nemohla ostať mimo pozornosti ústavného súdu zrejmá príčina, pre ktorú okresný súd vo veci nevydal platobný rozkaz a ktorou bola pochybnosť o mieste pobytu odporkyne. Táto pochybnosť vyplývala podľa vyjadrenia predsedu okresného súdu z obsahu návrhu a pripojených príloh a viedla k potrebe súdneho zisťovania pobytu odporkyne.

9. Dôvodom na vyhodnotenie sťažnosti ako zjavne neopodstatnenej však boli časové okolnosti konania pred všeobecným súdom. Zo sťažnosti a z jej prílohy vyplýva, že po podaní návrhu 4. júla 2011 tento súd úpravou vyššieho súdneho úradníka z 11. júla 2011

uložil zisťovať (pravdepodobne neznámy) pobyt odporkyne, čo bolo asistentkou senátu realizované 16. novembra 2011, pričom k 14. decembru 2012 súdu odpovede príslušných orgánov doručené neboli. Pokiaľ ide o súčasný stav veci, teda či bol, alebo nebol následne zistený pobyt odporkyne, či vec je vedená v registri Ro alebo bola preradená do registra C, či bol, alebo nebol ustanovený opatrovník, tento sťažovateľa v sťažnosti vôbec nezrejmili, v dôsledku čoho sťažnosť možno považovať za neodôvodnenú (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čo taktiež mohlo byť dôvodom na odmietnutie sťažnosti v dôsledku nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí.

10. Konanie okresného súdu v právnej veci sťažovateľov a jeho prípadná krátkodobá nečinnosť teda nenadobudli ústavnoprávny rozmer, ktorým by sa ústavný súd mohol zaoberať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie. Z judikatúry ústavného súdu totiž vyplýva, že nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny (m. m. I. ÚS 47/03, II. ÚS 296/2011). Postup okresného súdu, aj keď sa sťažovateľom nemusel vždy javiť úplne efektívny, sa zjavne nevyznačuje takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prieťahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny.

11. Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že nebolo možné z hľadiska posúdenia predmetného konania považovať postup okresného súdu v ňom za porušenie práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a v čl. 38 ods. 2 listiny, a preto ústavný súd sťažnosť sťažovateľov pri predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnenú. Keďže sťažnosť bola odmietnutá, ústavný súd sa nezaoberal ďalšími návrhmi sťažovateľov uvedenými v sťažnosti (príkaz okresnému súdu konať, primerané finančné zadosťučinenie a náhrada trov konania). V závere ústavný súd dáva sťažovateľom do pozornosti, že návrh na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia nemožno stotožňovať s prípadnou škodou, ktorá im mohla vzniknúť nečinnosťou okresného súdu. Z doterajšej rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyplýva, že primerané finančné zadosťučinenie ústavný súd spravidla prizná vtedy, keď následky porušenia práv (zbytočné prieťahy v konaní) už

nemožno napraviť či odstrániť (napr. III. ÚS 17/02, I. ÚS 97/09). Primerané finančné zadosťučinenie teda nemožno zamieňať s právom na náhradu škody spôsobenej nečinnosťou okresného súdu (pozri napr. III. ÚS 75/01, IV. ÚS 15/03), ktoré má iný ústavný základ (čl. 46 ods. 3 ústavy v spojení s čl. 127 ods. 4 ústavy) a o ktorom rozhodujú príslušné všeobecné súdy v konaní podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. augusta 2012